

הקמת מטה תשתיות לאומיות במשרד האוצר

הצעה להחלטה

מחליטים: בהמשך להחלטת ממשלה מס' 1838 מיום 11.8.2016 (להלן – **החלטה 1838**) ובמטרה לקדם את פרויקטי התשתיות הלאומיים הנדרשים להמשך צמיחת המשק ולצמצום הפער במלאי התשתיות הפיזיות-הכלכליות, לבצע את אלה:

1. לצורך התמודדות עם האתגרים הכרוכים בקידום וביצוע פרויקטי תשתיות לאומיים בלוחות הזמנים הנדרשים, לרבות הסרת חסמים המאפיינים פרויקט תשתית בעל אופי והיקף לאומי, להקים במשרד האוצר מטה תשתיות לאומיות (להלן – **המטה**) שיטשטש גוף מטה שמטרתו להבטיח את קידום, ביצוע והפעלת פרויקטי תשתיות לאומיים והסרת החסמים למימושם.
2. תפקידי המטה יהיו כדלקמן, בכפוף לכל דין:
 - א. תיאום עבודת כלל הגורמים הנוגעים לפרויקטי תשתיות לאומיים ובכלל כך, משרדי ממשלה ויחידות סמך, חברות ממשלתיות, תאגידים ציבוריים, רשויות מקומיות וגופי תשתיות, לרבות תיאום העבודה, וזאת בתיאום עם משרד ראש הממשלה.
 - ב. סיוע ליישום מדיניות הממשלה לקידום פרויקטי תשתיות לאומיים;
 - ג. לרכז את נושא תיאום התשתיות ואת עבודת הוועדה לתיאום תשתיות כהגדרתה בסעיף 55א לחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002.
 - ד. ריכוז עבודת הגורמים הממשלתיים בכל הנוגע לייעול הפיקוח והבקרה על ביצוע פרויקטי תשתיות וכן ריכוז וייעול תהליכי התיאום בין גופי תשתיות וסטנדרטיזציה שלהם.
 - ה. לתאם את הפעולות הדרושות להסרת חסמים בזמינות המקרקעין לביצוע תשתיות לאומיות, ובכלל זה הבטחת התיאום עם משטרת ישראל והגופים הרלבנטיים.
3. להטיל על שר האוצר להגיש, בתוך שישים יום, תזכיר חוק לתיקון חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016, אשר ייעל את הליכי תיאום התשתיות בין גופי תשתיות ובו ייקבע כי יו"ר המטה ישמש כיו"ר הוועדה לתיאום תשתיות.
4. מבלי לגרוע מסמכות נציב שירות המדינה לפי חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, בכל הנוגע להקצאת תקן ואישורו, על מנת לאפשר למטה לעבוד ביעילות ולעמוד בתפקידיו המפורטים בסעיף 2 להחלטה זו, יוקצו התקנים הדרושים לפעילותו מתוך תקני כוח אדם המצויים במשרד האוצר, או באמצעות תוספת של תקני כוח אדם שתסוכם בין הממונה על התקציבים למנכ"ל משרד האוצר.
5. למען הסר ספק, אין בסמכויות מטה התשתיות הלאומיות כדי לגרוע מסמכויות שרת התחבורה והבטיחות בדרכים, שר הפנים או מוסדות התכנון.

דברי הסבר

רקע כללי

בעשורים האחרונים המשק הישראלי מאופיין בתנופה כלכלית ושיעורי צמיחה גבוהים ביחס למדינות המפותחות. לצד זאת, קצב פיתוח התשתיות לא הדביק את קצב הצמיחה, וכתוצאה מכך נוצר פער משמעותי במלאי התשתיות ובאיכותן. פער התשתיות האמור משית על המשק עלויות כלכליות וחברתיות משמעותיות, ובא לידי ביטוי במדדי ביצוע ורמת שירות נמוכים ביחס למדינות ה-OECD. בנוסף לכך, משכי הזמן הארוכים לפיתוח תשתיות, ובפרט תשתיות תומכות דיור, מהווה חסם להגדלת היצע הדיור ויישום התכנית האסטרטגית לדיור 2040. העלות המשקית של הפער האמור נאמדת בעשרות מיליארדי ש"ח בשנה. משכך, להשקעה בפיתוח תשתיות לאומיות תועלות רבות והיא חיונית, בין היתר, לשם האצת צמיחת המשק והגדלת הפריור, תמיכה ביישום תכניות הדיור ותהליכי ההתחדשות העירונית, והכל לשם שיפור השירות לאזרחים והעלאת רמת החיים. עוד יצוין, כי לאור הירידה הצפויה בהשקעות במשק בראי משבר הקורונה העולמי, אפיק ההשקעה בתשתיות לאומיות מקבל משנה חשיבות ועל כן נדרש לבצע צעדים להגברת היעילות וקיצור משך הזמן לפיתוח תשתיות, בטווח הזמן המידי.

מטרת החלטה זו היא להבטיח את קידום פרויקטי התשתית הלאומיים בלוחות הזמנים הדרושים, להסדיר את תשתית העבודה הממשלתית לשם הסרת חסמי תכנון, ביצוע והפעלה של הפרויקטים הלאומיים, וכן לייעל את תהליכי תאום התשתיות, הפיקוח והבקרה על ביצוען, לפי כל דין.

לסעיפים 1-2

מוצע, לצורך התמודדות עם האתגרים הכרוכים בקידום וביצוע פרויקטי תשתית לאומיים בלוחות הזמנים הנדרשים, לרבות הסרת חסמים המאפיינים פרויקט תשתית בעל אופי והיקף לאומי, להקים במשרד האוצר מטה תשתיות לאומיות (להלן – **המטה**) שישמש כגוף מטה שמטרתו להבטיח את קידום, ביצוע והפעלת פרויקטי תשתית לאומיים והסרת החסמים למימושם.

תפקידיו של המטה יהיו: תיאום עבודת כלל הגורמים הנוגעים לפרויקטי תשתית לאומיים ובכלל כך, משרדי ממשלה ויחידות סמך, חברות ממשלתיות, תאגידים ציבוריים, רשויות מקומיות וגופי תשתית, לרבות תיאום העבודה, וזאת בתיאום עם משרד ראש הממשלה סיוע ליישום מדיניות הממשלה לקידום פרויקטי תשתית לאומיים; לרכז את נושא תיאום התשתיות ואת עבודת הוועדה לתיאום תשתיות כהגדרתה בסעיף 55א לחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002; ריכוז עבודת הגורמים הממשלתיים בכל הנוגע לייעול הפיקוח והבקרה על ביצוע פרויקטי תשתית וכן ריכוז סטנדרטיזציה של תהליכי התיאום בין גופי תשתית; לתאם את הפעולות הדרושות להסרת חסמים בזמינות המקרקעין לביצוע תשתיות לאומיות, ובכלל זה הבטחת שיתוף הפעולה עם משטרת ישראל והגופים הרלבנטיים, היינו, להיות גורם מתכלל כך שהפרויקטים לא יתעכבו בשל העדר זמינות קרקע או חסמים במקרקעין שמונעים את יישום מדיניות הממשלה בתשתיות. זאת תוך שמירה על סמכויות הגופים השונים, לפי כל דין.

יובהר כי כל תפקידי המטה יבוצעו בכפוף לכל דין וכי אין בהחלטה זו כדי לגרוע מהוראות חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה – 1975, הוראות החוקים המקימים תאגידים ציבוריים והוראות החוקים החלים על הרשויות המקומיות.

כלל הצעדים הללו דרושים, כאמור, לצורך יעול הטיפול הממשלתי בפרוייקט תשתית לאומיים.

לסעיף 3

מוצע להטיל על שר האוצר להגיש, בתוך שישים יום, תזכיר חוק לתיקון חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018), תשע"ז-2016, שתכלול את כלל תיקוני החקיקה והצעדים הדרושים לצורך יעול הליכי תיאום התשתיות בין גופי תשתית וכן לקבוע כי יו"ר המטה ישמש כיו"ר הוועדה לתיאום תשתיות.

לסעיף 4

עוד מוצע כי לצורך יישום סעיף 2 להחלטה זו ועל מנת שהמטה יוכל לבצע את תפקידיו ביעילות, , להקצות את התקנים הדרושים לפעילותו מתוך תקני כוח אדם המצויים במשרד האוצר, או באמצעות תוספת של תקני כוח אדם שתסוכם בין הממונה על התקציבים למנכ"ל משרד האוצר. וזאת מבלי לגרוע מסמכות נציב שירות המדינה לפי חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, בכל הנוגע להקצאת תקן ואישורו.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

אין.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

יוקצו התקנים הדרושים לעבודת המטה

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שרת התחבורה והבטיחות בדרכים- אינה מתנגדת.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין.

תקציב

אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעתו של היועץ המשפטי של משרד האוצר.

סיווגים

סיווג ראשי:

סיווג משני: 06 פורמאלי

מוגש על ידי שר האוצר

ד' בסיון התש"ף

27 במאי 2020

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה :

הקמת מטה תשתיות לאומיות במשרד האוצר

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

לצורך התמודדות עם האתגרים הכרוכים בקידום וביצוע פרויקטי תשתית לאומיים בלוחות הזמנים הנדרשים, לרבות הסרת חסמים המאפיינים פרויקט תשתית בעל אופי והיקף לאומי, מוצע להקים במשרד האוצר מטה תשתיות לאומיות (להלן – **המטה**) שימש כגוף מטה שמטרתו להבטיח את קידום, ביצוע והפעלת פרויקטי תשתית לאומיים והסרת החסמים למימושם.

במסגרת תפקידיו מוצע, בין היתר, כי המטה ירכז את נושא תיאום התשתיות ואת עבודת הוועדה לתיאום תשתיות כהגדרתה בסעיף 55א לחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002 וכי שר האוצר יגיש, בתוך שישים יום, תזכיר חוק לתיקון חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016, ליעול של הליכי תיאום התשתיות בין גופי תשתית וכן לקבוע כי יו"ר המטה ישמש כיו"ר הוועדה לתיאום תשתיות.

על מנת לאפשר למטה לעבוד ביעילות ולעמוד בתפקידיו המפורטים בהצעת ההחלטה מוצע לקבוע כי יוקצו למטה התקנים הדרושים לפעילותו מתוך תקני כוח אדם המצויים במשרד האוצר, או באמצעות תוספת של תקני כוח אדם שתסוכם בין הממונה על התקציבים למנכ"ל משרד האוצר.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם :

אין.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם :

עמדת היועצת המשפטית של משרד התחבורה – אין מניעה משפטית בקבלת הצעת ההחלטה.

עמדת היועצת המשפטית של משרד האנרגיה – אין הערות.

במסגרת הצעת ההחלטה שולבו הערות הלשכה המשפטית בנציבות שירות המדינה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אין מניעה משפטית בקבלת הצעת ההחלטה.

10. יס"ר

היועץ המשפטי למשרד האוצר

אסי מסינג

חתימה

תפקיד

שם